

כלי מחקר זה נלקח מתוך **מאגר כלי המחקר** של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלויות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר

שאלון סטיגמה משפחתית מופנמת (ASS (Scale Stigma Affiliate)

שנה ומחבר

Mak, W. W. S., & Cheung, R. Y. M. (2008). Affiliate stigma among caregivers of people with intellectual disability or mental illness. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 21(6), 532–545. <https://doi.org/10.1111/j.1468-3148.2008.00426.x>

תורגם לעברית

רנר, א', ושולמן, א' (2013). תרגום שאלון הסטיגמה המשפחתית המופנמת (Affiliate Stigma Scale) לעברית.

תורגם לערבית:

2023, אייה אלכרכי, בהנחיית: ד"ר ליה לוין, החוג לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב.

מטרת כלי המחקר

להעריך את רמת הסטיגמה המופנמת בקרב משפחות של אנשים עם מוגבלויות שכלית התפתחותית (מש"ה). הכלי נועד למדוד את תחושת הנחיתות, הבושה או הפנמת הדעות הקדומות של החברה כלפי הורים לילדים עם מוגבלויות, כפי שמשתקפת בעמדותיהם ותחושותיהם ביחס לילדיהם.

סוג כלי המחקר

שאלון

אוכלוסיית היעד

אוכלוסיית היעד של המחקר היא הורים לילדים עם מוגבלויות שכלית התפתחותית (מש"ה). המחקר התמקד בשתי קבוצות:

1. הורים ערבים בישראל עם לפחות ילד אחד המאובחן עם מש"ה.
  2. קבוצת השוואה של הורים יהודים בישראל עם לפחות ילד אחד המאובחן עם מש"ה.
- האוכלוסייה כולה משתתפים בגירים מעל גיל 18.

אופי הדיווח

דיווח עצמי.

מבנה כלי המחקר

סולם Scale Stigma Affiliate המודד הפנמה של רכיבי הסטיגמה בהיבט הקוגניטיבי, הרגשי וההתנהגותי. בסולם פריטים לדירוג תוך התאמתם למוגבלויות התפתחותיות ללא התייחסות למוגבלויות ספציפית.

לדוגמא: "אני מרגיש נחות מאחרים", "אני לא מעז לספר לאחרים שאחד מבני משפחתי סובל ממוגבלות אינטלקטואלית". ניקוד גבוה בסכום התשובות מצביע על רמה גבוהה של הפנמת הסטיגמה.

סוג סולם המדידה

סולם ליקרט מ-1 (מסכים לחלוטין) עד 3 (מאוד לא מסכים)

סוג הפריטים בכלי המחקר

שאלות לדירוג- סולם ליקרט.

אורך כלי המחקר

19 פריטים

תוקף ומהימנות

מדד אלפא של קרונבאך הצביע על מהימנות גבוהה $\alpha = .93$.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. הקשר בין סטיגמה ואמון במוסדות המדינה לצריכת שירותים בקרב הורים ערבים לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. 2023, אייה אלכרכי, בהנחיית: ד"ר ליה לזין, החוג לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב.
מק"ט 890-708-2023
[קישור לפריט באתר קרן שלם <<](#)
2. מודל להסבר סימפטומים של דכאון וחרדה בקרב הורים למבוגרים בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית. 2019, חן יעקב שלמה, בהנחיית פרופ' יעקב בכנר, בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש שרלוט ב' וג'ק ג' שפיצר, אוניברסיטת בן גוריון.
מק"ט 658
[קישור לפריט באתר קרן שלם <<](#)
3. השפעת סטיגמה ואיכות חיים בקרב אימהות ערביות לילדים עם נכות התפתחותית מורכבת בגיל הרך על מידת שתוף הפעולה שלהן עם אנשי מקצוע. 2019, מאג'דה מרעי, בהנחיית ד"ר איריס מנור-בנימיני, אוניברסיטת חיפה.
מק"ט 646
[קישור לפריט באתר קרן שלם <<](#)

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר < איכות חיים של אנשים עם מש"ה > היבטים משפחתיים < עמדות ומעורבות הורים < שאלון סטיגמה משפחתית מופנמת (ASS (Scale Stigma Affiliate)

קישורים שימושיים

[למאגר מחקרי הקרן <<](#)

[למאגר כלי המחקר באתר הקרן <<](#)

שאלון סטיגמה בתרגום לעברית

עד כמה את/ה מרגיש/ה שהמשפטים הללו משקפים את העמדות כלפי ילדיך

מסכים מאוד	מסכים	לא מסכים בכלל	
3	2	1	1. אני מרגיש/ה נחות/ה בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות.
3	2	1	2. אנשים אחרים עלולים להפלות אותי כאשר אני עם הילד שלי עם המוגבלות.
3	2	1	3. אני מרגיש/ה פגיעה רגשית מכיוון שיש לי ילד עם מוגבלות
3	2	1	4. אינני מעז/ה לספר לאחרים שיש לי ילד עם מוגבלות
3	2	1	5. אני חש/ה כי יש פגיעה בשמי כיוון שאני הורה לילד עם מוגבלות
3	2	1	6. ההתנהגות של הילד שלי עם מוגבלות גורמת לי לפעמים להרגיש בושה
3	2	1	7. אני מנסה לצאת כמה שפחות מהבית עם הילד שלי עם מוגבלות
3	2	1	8. אנשים מתייחסים אליי באופן יותר שלילי כאשר אני נמצא/ת יחד עם הילד שלי עם מוגבלות
3	2	1	9. אני מרגיש/ה חוסר אונים כיוון שיש לי ילד עם מוגבלות
3	2	1	10. בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות, אני מפחית/ה את הקשר שלי עם חברים וקרובי משפחה
3	2	1	11. העובדה שאני הורה לילד עם מוגבלות הינה בעלת השפעה שלילית עליי.
3	2	1	12. אני מרגיש/ה עצוב/ה כי יש לי ילד עם מוגבלות
3	2	1	13. כאשר אני עם הילד שלי עם מוגבלות, אני שומר/ת על פרופיל נמוך.
3	2	1	14. אני מרגיש/ה שאני חסר/ת יכולת בהשוואה לאנשים אחרים בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות.

3	2	1	15. אני חושש/ת שאנשים אחרים עלולים לדעת שיש לי ילד עם מוגבלות.
3	2	1	16. אני מרגיש/ה פחות/ת ערך מאחרים בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות.
3	2	1	17. אני מרגיש/ה תחת לחץ רב בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות.
3	2	1	18. הכבוד שלי נפגע מכיוון שיש לי ילד עם מוגבלות.
3	2	1	19. בגלל שיש לי ילד עם מוגבלות, אני מפחיתה את הקשר עם השכנים.

שאלון הסטיגמה בתרגום לערבית

الى أي درجة انت تشعر ان الجمل التالية تمثل ما تشعر به لولدك/لابنتك

لا يصف بتاتا	لا يصف	يصف جدا	
1	2	3	1. اشعر بالنقص لان لدي طفل/ة مع اعاقة.
1	2	3	2. يمكن ان يتصرف الاخرين بتمييز ضدي عندما اتواجد مع طفلي/طفلتي صاحب/ة الاعاقة.
1	2	3	3. اشعر بالأذى العاطفي لأنه لدي طفل/ة مع اعاقة.
1	2	3	4. لا اتجرأ على إخبار الاخرين ان لدي طفل/ة مع اعاقة.
1	2	3	5. اشعر ان اسمي تضرر لأنني والدة لطفل مع إعاقة.
1	2	3	6. تصرفات طفلي/طفلتي مع اعاقة تشعرني أحيانا بالخجل.
1	2	3	7. أقل قدر الامكان خروجي من البيت بصحبة طفلي/طفلتي مع الاعاقة.
1	2	3	8. يتعامل الناس معي بطريقة سلبية أكثر عندما اتواجد بصحبة طفلي/طفلتي مع الاعاقة.
1	2	3	9. اشعر بالعجز لان لدي طفل/ة مع اعاقة.
1	2	3	10. أقل من علاقتي مع اصدقائي وأقاربي لان لدي طفل/ة مع اعاقة.
1	2	3	11. حقيقة كوني والدة لطفل/ة مع اعاقة تؤثر علي بشكل سلبي.

3	2	1	12. أشعر بالحزن لان لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	13. عندما اتواجد مع ابني/ ابنتي ذو الاعاقة، أحاول ان أبقى بعيدة عن الانتظار.
3	2	1	14. مقارنة بالآخرين، أشعر ان قدراتي معدومة لأنه لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	15. أخشى ان يعلم الاخرين بأن لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	16. أشعر انني اقل قيمة من غيري لأنه لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	17. أشعر انني اواجه الكثير من الضغط لأنه لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	18. لقد قلّ احترامي من قبل الاخرين لأنه لدي طفلة مع اعاقة.
3	2	1	19. اقلل علاقاتي مع الجيران لأنه لدي طفلة مع اعاقة.